

Tilikauden 2025 talousarviopoikkeamien vahvistaminen

Kunnanhallitus 23.03.2026 § 39

Kunnanvaltuusto on vahvistanut kokouksessaan 13.11.2024 § 73 talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2025-2027.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota.

Kunnan hallintosäännön 68 §:n mukaan mahdolliset talousarviomuutokset tulee, sitovuustasopäätösten niin edellyttäessä, tuoda valtuustolle hyväksyttäväksi talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa.

Valtuusto on osana talousarvion yleisperusteluita vahvistanut sitovuustasot käyttö- ja investointitaloudelle, strategian vuositavoitteille sekä rahoituserille.

Talousarviossa käyttötalous on valtuustoon nähden sitova pääsääntöisesti toimialoittain niin, että sitovuus on toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli netto (toimintakate). Toimialatasoisesta sitovuudesta poikkeaa Omaisuuden tuotot- ja hallinta tulosalue, joka on valtuustoon nähden sitova toimintakatetasolla. Lisäksi toimialatason sitovuudesta poikkeaa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tulosyksikön määrärahat, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia toimintakatetasolla. Määrärahoihin ja tuloarvioihin sisältyy sisäiset erät.

Investointiosassa määrärahojen ja rahoitusosuuksien erotus (nettomääräraha) on sitova valtuustoon nähden hankeryhmäkohtaisesti. Pääsäännöstä poikkeavat talonrakennushankkeet, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia hankkeittain, ja joissa tekninen lautakunta voi tehdä talonrakennushankkeiden kesken vähäisiä määrärahasiirtoja, sillä edellytyksellä, että valtuuston päättämät hankkeet toteutetaan talousarvion mukaisessa laajuudessa.

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuottojen ja -kulujen netto.

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, joka muodostuu antolainasaamisten lisäysten ja vähennysten erotuksesta sekä lainakannan muutokset, joka muodostuu lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksesta.

Pääsääntöisesti talousarviomuutokset tuodaan valtuustolle hyväksyttäväksi viimeistään syyskuun osavuosikatsauksessa tai sitä myöhemmin loppuvuoden aikana. Joissakin tapauksissa kunnan toiminnoissa tieto lopullisesta tilinpäätöstoteumasta saadaan vasta tilikauden päättymisen jälkeen, tai niin myöhään talousarviovuoden lopulla, ettei talousarviomuutosta ehditä hyväksyttämään valtuustossa. Tällöin oleelliset talousarviopoikkeamat (noin +0,5 milj. euroa = noin 0,5 % kunnan koko toimintakatteeseen suhteutettuna), erityisesti määrärahaylitykset, tulee saattaa valtuustolle vahvistettavaksi ennen tilinpäätöksen käsittelyä.

Oleelliset talousarviopoikkeamat tilikaudella 2025

Kunnan oman toiminnan osalta toimintakate toteutui 1,7 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä, joka selittyy pääosin ympäristötoimialan toimintakatteen 1,3 milj. euron talousarviota paremmalla toteumalla. Muiden toimialojen tai liikelaitosten osalta ei puhuta oleellisista talousarviopoikkeamista.

Ympäristötoimialalla toimintakate toteutui 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatuotot alittuivat 0,4 milj. euroa, jota pääosin selittää teknisen keskuksen autojen sisäisten veloitusten osalta tehty kirjaustavan muutos, jonka myötä tuottoja ja kuluja kertyi n. 0,5 milj. euroa vähemmän talousarvioon verrattuna. Valmistus omaan käyttöön alitti talousarvion noin 1,0 milj. eurolla kirjauskäytänteiden muutoksen vuoksi, joka vaikutti samassa suhteessa toimintakulujen alitukseen. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 2,7 milj. eurolla. Merkittävimmät poikkeamat olivat palvelujen ostoissa, joissa näkyi edellä mainittu valmistus omaan käyttöön ja lisäksi muut palvelujen ostot alittuivat noin 0,8 milj. euroa. Merkittävä tekijä palvelujen ostojen alittumisessa oli Urheilupuiston koulun purku-urakka, jonka kustannukset jäivät selvästi ennakoitua pienemmiksi. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa syntyi säästöä muutettuun talousarvioon nähden noin 0,6 milj. euroa, joka johtui ennakoitua lauhemmasta alkutalvesta, jonka seurauksena lämmityksestä aiheutuvat kustannukset toteutuivat huomattavasti alhaisempina. Muut toimintakulut toteutuivat 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä johtuen ulkoisten vuokratulujen alhaisemmasta toteutumasta. Tähän vaikutti mm. Seitsemän veljeksen koulun ennakoitua nopeampi käyttöönotto, joka mahdollisti väliaikaisista tiloista luopumista.

Nurmijärven kunnan investoinnit alittuivat muutetusta talousarviosta noin 4,4 milj. euroa. Kunnallistekniikan rakentamisen investoinnit alittuivat 0,6 milj. eurolla pääasiassa hankkeiden siirtyneen toteutuksen vuoksi. Hankkeita, jotka siirtyivät eteenpäin toteutettavaksi tai eivät muuten toteutuneet suunnitellussa laajuudessaan olivat mm. Punamullantien sillat, Ilvesvuori pohjoinen (Mt130 ja Mt311 sekä liittymät kaduille), Sudentulli, Liisankujan ja Niittykujan parantaminen sekä Mt1311 Rajamäentien-Urttilantien liittymän parantaminen. Vuodelle 2026 siirtyneiden hankkeiden määrärahoja on budjetoitu uudelleen vuoden 2026 kunnallistekniikan rakentamishojelman hyväksymisen yhteydessä. Talonrakennuksen investoinnit alittivat muutetun talousarvion 2,9 milj. eurolla, josta Rajamäen kampuksen määrärahat alittuivat 1,0 milj. euroa ja Urheilupuiston koulun määrärahoja jäi käyttämättä noin 1,9 milj. euroa hankkeen aloituksen siirtymisen vuoksi. Veden investoinnit ylittyivät kokonaisuudessaan 1,3 milj. euroa muutetusta talousarviosta. Hankkeita, jotka siirtyivät eteenpäin toteutettavaksi tai eivät muuten toteutuneet suunnitellussa laajuudessaan olivat mm. Punamullantien saneeraus, päävesijohtohanke ja Kirkonkylän uusi jätevedenpuhdistamo. Irtain omaisuus alitti talousarvion 0,5 milj. euroa, jota selittää pääosin sivistys- ja hyvinvointitoimialan uusien kiinteistöjen ja väistötilojen kalustamisen toteutumisen arvioitua pienempänä.

Tuloslaskelmaosan osalta kunnan verotulot toteutuivat noin 0,9 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Isoin selittävä syy verotulojen heikolle kertymälle oli heikko työllisyyskehitys ja verovuoden 2024 kunnallisveron negatiivinen oikaisu.

Rahoituserissä antolainauksen muutos toteutui 11,9 milj. euroa talousarviota pienempänä. Antolainauksen muutoksia ei ollut budjetoitu talousarvioon vuodelle 2025. Rajamäen Uimahallin pääomallainan 12,0 milj. euron konvertointi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon esitettiin rahoituslaskelmassa sekä investointimenona että antolainasaamisten vähennyksenä. Kunnanvaltuusto päätti konvertoinnista asianmukaisesti 21.5.2025 ja myönsi määrärahat teknisluonteiseen investointimenuun, mutta samassa yhteydessä määrärahaa antolainojen muutoksiin ei haettu. Kyseessä on kirjanpidollinen toimenpide, jolla ei ole rahavirtavaikutusta.

Poikkeamat käyttötaloudessa

	Alkuperäinen talousarvio 2025	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
Ympäristötoimiala	203 611	-196 389	1 100 445	1 296 834

Poikkeamat tuloslaskelmaosassa

	Alkuperäinen talousarvio 2025	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
Verotulot	115 100 000	110 800 000	109 866 936	-933 064

Poikkeamat rahoituserissä

	Alkuperäinen talousarvio 2025	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
Antolainauksen muutos	0	0	11 909 550	11 909 550

Poikkeamat investoinneissa

	Alkuperäinen talousarvio 2025	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös 2025	Poikkeama
Talonrakennus	-10 450 000	-10 000 000	-7 064 531	2 935 469
Kunnallistekniikan rakentaminen	-11 705 000	-10 970 000	-10 348 143	621 857
Irtain omaisuus, sivistys- ja hyvinvointitoimiala	-1 800 000	-2 614 000	-2 159 767	454 233

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää vahvistaa edellä selostusosan taulukoissa kuvatut tilikauden 2025 talousarviopoikkeamat ja esittää ne edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, erno.kontio(at)nurmijarvi.fi
taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, maiju.paaso(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Eesitys

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä edellä selostusosan taulukoissa kuvatut tilikauden 2025 talousarviopoikkeamat.

Päätös